

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΥΠΡΟΥ

**ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ**

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ
ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Λευκωσία 2025

Επιμέλεια: π. Γρηγόριος Ιωαννίδης

Αναπληρωτής Καθηγητής Λειτουργικής

Υπεύθυνος του Προπτυχιακού Προγράμματος Θεολογίας

Πίνακας Περιεχομένων

Μέρος Α΄. Περιγραφή Μαθήματος	5
Μέρος Β΄. Οδηγός Συγγραφής Πτυχιακής Εργασίας	8
Εισαγωγή	8
Α. Ξεκινώντας την εκπόνηση μιας πτυχιακής εργασίας	8
Α1. Επιλογή του θέματος της εργασίας	8
Α2. Βιβλιογραφική αναζήτηση και σύνθεση του υλικού.	9
Α3. Δημιουργία ερευνητικού πλάνου και κώδικας δεοντολογίας	10
Α4. Χρονοδιάγραμμα	10
Β. Κανόνες Συγγραφής Πτυχιακής Εργασίας	11
Β1. Γενικοί κανόνες συγγραφής	11
Β2. Δομή της Πτυχιακής Εργασίας	12
Γ. Μορφή Πτυχιακής Εργασίας	18
Γ1. Έκταση	18
Γ2. Διαστάσεις	18
Γ3. Μέγεθος Γραμμάτων και Γραμματοσειρά	18
Γ4. Διάστιχο	18
Γ5. Παράγραφοι	18
Γ6. Στοίχιση	18
Γ7. Κεφάλαια και υποκεφάλαια	18
Γ8. Προδιαγραφές εκτύπωσης και υποβολής πτυχιακής εργασίας για να αξιολογηθεί	18
Γ9. Διαδικασία τελικής εκτύπωσης	19
Δ. Τρία παραδείγματα ερευνητικής μεθόδου	20
Δ1. Εισαγωγικά περί μεθόδου	20
Δ2. Ιστοριοφιλολογική προσέγγιση	21
Δ3. Ιστοριοφιλολογική προσέγγιση με έκδοση πηγής	22
Δ4. Ιστοριοφιλολογική προσέγγιση και μελέτη εκκλησιαστικού τεχνουργήματος ή μνημείου	22
Ε. Χρήση βιβλιογραφικών αναφορών	22
Ε1. Σύστημα της Οξφόρδης	22
Ε2. Αρχαίες και βυζαντινές πηγές	22
Ε3. Μονογραφίες και αυτοτελείς μελέτες	23
Ε4. Άρθρα, κεφάλαια συλλογικών τόμων και λήμματα εγκυκλοπαιδειών	24
Ε5. Επανάληψη παραπομπών	24

E6. Τόπος έκδοσης και χρονολογία _____	24
E7. Γενική βιβλιογραφία _____	24
Μέρος Γ΄. Έντυπα Πτυχιακής Εργασίας _____	26
A. Μορφοποιημένο Πρότυπο Πτυχιακής Εργασίας _____	26
B. Έντυπα _____	28
Έγκριση Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας _____	29
Αναλυτική Βαθμολογία Πτυχιακής Εργασίας - Α΄ Αξιολογητής _____	30
Αναλυτική Βαθμολογία Πτυχιακής Εργασίας - Β΄ Αξιολογητής _____	31
Τελική Βαθμολογία Πτυχιακής Εργασίας _____	32
Γ. Έντυπο Υλικό για Σύνταξη Πτυχιακής Εργασίας _____	33
Δ. Οδηγίες για Τελική Εκτύπωση _____	35

Μέρος Α΄. Περιγραφή Μαθήματος

ΘΕΟ.400 Α΄ / ΘΕΟ.400 Β΄ ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τίτλος Μαθήματος	Πτυχιακή Εργασία				
Κωδικός Μαθήματος	ΘΕΟ.400 Α΄ / ΘΕΟ.400 Β΄				
Τύπος μαθήματος	Θεωρητικό / Περιορισμένης Επιλογής				
Επίπεδο	Προπτυχιακό				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	Τέταρτο Έτος / Έβδομο και Όγδοο Εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Καθηγητές Προγράμματος				
ECTS	ΘΕΟ.400Α΄ 5 ECTS ΘΕΟ.400 Β΄ 5 ECTS	Διαλέξεις / εβδομάδα	0	Εργαστήρια / εβδομάδα	0
Στόχοι Μαθήματος	Το μάθημα στοχεύει: Να προσφέρει στους/στις φοιτητές/τριες την απαραίτητη γνώση, τις κατάλληλες δεξιότητες και δυνατότητες ώστε να μπορούν να οργανώσουν και να εκπονήσουν Πτυχιακή Εργασία σε θέμα σχετικό με τα ενδιαφέροντά τους και την ύλη του Κλάδου.				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	Μετά τη συμπλήρωση της ακαδημαϊκής εποπτείας, οι φοιτητές/τριες αναμένεται: Να έχουν εκπονήσει Πτυχιακή Εργασία σε θέμα σχετικό με τα ενδιαφέροντά τους και το ΠΠΣ της Θ.Σ.Ε.Κ., η οποία να έχει ακαδημαϊκές αξιώσεις.				
Προαπαιτούμενα	ΘΕΟ.131 / ΘΕΟ.400Α΄	Συναπαιτούμενα	Κανένα		
Περιεχόμενο Μαθήματος	Οδηγίες συγγραφής 1. Η πτυχιακή εργασία εκτείνεται σε εύρος 15000 λέξεων (εξαιρουμένων των παραρτημάτων και της βιβλιογραφίας). 2. Η πτυχιακή εργασία παραδίδεται στον επιβλέποντα σε έντυπη και ψηφιακή μορφή. Ειδικότερα 1. Η πτυχιακή εργασία είναι ένα επιστημονικό κείμενο και θα πρέπει να χαρακτηρίζεται ως προς τη γλώσσα και το ύφος από λιτότητα, ακρίβεια και σαφήνεια. 2. Στην περίληψη θα πρέπει να δίνεται μία ολοκληρωμένη, σαφής και σύντομη περιγραφή του περιεχομένου της εργασίας. 3. Το κύριο μέρος της εργασίας μπορεί ενδεικτικά να αποτελείται από: Εισαγωγή στο υπό εξέταση θέμα. Στα πλαίσια της εισαγωγής εξηγείται η γενική φύση του θέματος και οι λόγοι που οδήγησαν στην εκπόνηση της εργασίας, παρουσιάζεται βιβλιογραφική επισκόπηση του θέματος				

	σκιαγραφείται σε γενικές γραμμές η εργασία και αναφέρεται η διάρθρωση των κεφαλαίων που ακολουθούν • Το κυρίως μέρος διαρθρωμένο σε κεφάλαια • Συμπεράσματα. Δομή του κειμένου Η πτυχιακή εργασία θα πρέπει να περιλαμβάνει κατά σειρά τα ακόλουθα: 1. Εξώφυλλο 2. Κενή σελίδα 3. Εσωτερικός τίτλος και σύνθεση της Εξεταστικής Επιτροπής υπογεγραμμένη από τον/την Επιβλέπων/ουσα και το δεύτερο μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης 4. Υπεύθυνη Δήλωση περί μη λογοκλοπής 5. Αφιέρωση (προαιρετικά) 6. Ευχαριστίες (προαιρετικά) 7. Κενή σελίδα 8. Περίληψη (250 λέξεις) και μέχρι 5 λέξεις κλειδιά 9. Κενή σελίδα 10. Σύνοψη περίληψη στα αγγλικά (Abstract and key-words) 11. Κενή σελίδα 12. Πίνακας Περιεχομένων 13. Βραχυγραφίες 14. Κατάλογος εικόνων και πινάκων 15. Εισαγωγή 16. Κυρίως θέμα ανά κεφάλαιο (1, 2, 3...) 17. Συμπεράσματα 18. Παραρτήματα (εικόνες, κείμενα, πίνακες, γραφήματα) 19. Βιβλιογραφία Ενδεικτικές τεχνικές οδηγίες για την παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας 1. Η δακτυλογράφηση γίνεται με 1 ½ διάστημα, μέγεθος γραμμάτων Times New Roman 12 και περιθώρια καθορισμένων διαστάσεων (το πάνω, κάτω και δεξί περιθώριο 2 εκατοστά, ενώ εσωτερικά 3,5 εκατοστά). 2. Οι βιβλιογραφικές αναφορές ακολουθούν ένα από τα ακόλουθα: Oxford Referencing System για τις πτυχιακές στη Θεολογία και Cambridge ή APA (American Psychological Association, 5th edition) για τις πτυχιακές που έχουν θέμα από τον χώρο της Ψυχολογίας. 3. Οι συγγραφείς θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι όλες οι βιβλιογραφικές αναφορές εμπεριέχονται στο βασικό σώμα του κειμένου και αντίστροφα. Η βιβλιογραφία πρέπει να είναι ολοκληρωμένη, με πλήρη στοιχεία συμπεριλαμβανομένων και των αριθμών των τόμων και των σελίδων.
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	Κατά τη διάρκεια του Ζ' ή και Η' εξαμήνου οι φοιτητές μπορούν να αναλάβουν προαιρετικά την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας σε αντικείμενα συναφή με το ΠΠΣ. Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιλέξει να εκπονήσει πτυχιακή εργασία, τότε αυτή

	αντικαθιστά δύο (2) επιλεγόμενα μαθήματα του Ζ' ή του Η' εξαμήνου (48 μαθήματα + Πτυχιακή). Σε περίπτωση μη εκπόνησης πτυχιακής εργασίας ο φοιτητής υποχρεούται να εγγραφεί σε δύο (2) επιπλέον μαθήματα, ώστε ο συνολικός αριθμός των μαθημάτων να είναι 50. Για το θέμα της πτυχιακής εργασίας ο/η φοιτητής/τρια έρχεται σε συμφωνία με μέλος ΔΕΠ του Τμήματος, που διδάσκει το αντικείμενο στο οποίο εμπίπτει το θέμα της πτυχιακής, μεταξύ του τέλους του ΣΤ' Εξαμήνου (Μάιος) και αρχές του Ζ' Εξαμήνου (Σεπτέμβριος). Η πτυχιακή εργασία εκπονείται ατομικά και συνιστά μια αυτοτελή επιστημονική και συστηματική προσέγγιση και ανάλυση ενός ζητήματος. Τεκμηριώνεται βιβλιογραφικά και αξιοποιεί τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών. Ολοκληρώνεται το αργότερο σε ένα έτος, ενώ κατατίθεται και βαθμολογείται κατά τη διάρκεια του Η' εξαμήνου. Η Πτυχιακή περατώνεται και παραδίδεται το αργότερο ως την 31 Μαΐου. Εφόσον η πτυχιακή εργασία έχει διεπιστημονικό χαρακτήρα, η επίβλεψή της μπορεί να γίνεται από δύο διδάσκοντες των αντίστοιχων γνωστικών αντικειμένων, εκ των οποίων ο ένας τουλάχιστον είναι μέλος ΔΕΠ.
Βιβλιογραφία	ετική με το θέμα που θα επιλέξει ο/η φοιτητής/τρια.
Αξιολόγηση	Η αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας γίνεται με βάση την πληρότητα του περιεχομένου της, τον βαθμό ανταπόκρισης στις απαιτήσεις του θέματος, τη βιβλιογραφική της τεκμηρίωση. Ο επιβλέπων βαθμολογεί την εργασία και υποβάλλει τη βαθμολογία στη Γραμματεία μέσω ειδικού εντύπου. Ορίζεται δεύτερος εξεταστής μέλος ΔΕΠ ή ΣΕΠ, ο οποίος βαθμολογεί την εργασία και υποβάλλει τη βαθμολογία στη Γραμματεία μέσω ειδικού εντύπου. Η επιτροπή αξιολόγησης, υπολογίζει τις 2 βαθμολογίες και δίνει τον τελικό βαθμό επί τοις 100.
Γλώσσα	Ελληνική

Μέρος Β΄. Οδηγός Συγγραφής Πτυχιακής Εργασίας

Εισαγωγή

Οι φοιτητές Προγράμματος Σπουδών «Θεολογία, 4 έτη, Πτυχίο», της Θεολογικής Σχολής Εκκλησίας Κύπρου προς απόκτηση πτυχίου Θεολογίας, χρειάζεται να συγκεντρώσουν τον ελάχιστο αριθμό των διακοσίων σαράντα (240) πιστωτικών μονάδων (ECTS), που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων. Για να συγκεντρώσουν τις απαιτούμενες πιστωτικές μονάδες (ECTS), οι φοιτητές δύνανται είτε να παρακολουθήσουν σαράντα οκτώ (48) από τα εξήντα (60) προσφερόμενα μαθήματα και να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία, είτε να παρακολουθήσουν πενήντα (50) από τα εξήντα (60) προσφερόμενα μαθήματα χωρίς την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας. Ο φοιτητής που θα επιλέξει να εκπονήσει πτυχιακή εργασία (10 ECTS), σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με τα προσφερόμενα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών της Σχολής, απαλλάσσεται από 2 μαθήματα Περιορισμένης Επιλογής, τα οποία αντιστοιχούν έκαστο σε 5 πιστωτικές μονάδες ECTS. Τα μαθήματα Περιορισμένης Επιλογής προσφέρονται στο Ζ΄ και Η΄ εξάμηνο αντίστοιχα. Για την απόκτηση του πτυχίου Θεολογίας αναμένεται επίσης ότι οι φοιτητές θα συμμετέχουν στις δραστηριότητες του κλάδου, θα επιτύχουν στις αντίστοιχες εξετάσεις και θα συμπληρώσουν χρόνο σχολικής εμπειρίας.

Η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας αποτελεί σημαντική διδακτική και ερευνητική δραστηριότητα του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (ΠΠΣ) της Θ.Σ.Ε.Κ. Η πτυχιακή εργασία εδράζεται στην έρευνα κάποιου ανοικτού και σχετικά ελλιπώς διερευνημένου προβλήματος για την προαγωγή της επιστημονικής γνώσης. Η πτυχιακή εργασία, λοιπόν, αποτελεί συμβολή στη διερεύνηση του εν λόγω προβλήματος και την παραγωγή νέας γνώσης που θα προστεθεί στην ήδη υπάρχουσα συσσωρευμένη γνώση για το θέμα. Εν κατακλείδι, η πτυχιακή εργασία αποτελεί μια απόπειρα διερεύνησης ενός θέματος, τα αποτελέσματα της οποίας παρουσιάζονται με τεκμηριωμένο και κατανοητό τρόπο.

Ο παρών οδηγός συγγραφής πτυχιακής εργασίας απευθύνεται σε όλους τους/τις φοιτητές/τριες του ΠΠΣ Θεολογίας. Σε αυτόν τον οδηγό δίνονται με συνοπτικό τρόπο οδηγίες σχετικά με την επιλογή θέματος, τα βασικά στάδια επιτέλεσης της έρευνας και κυρίως για το στάδιο της συγγραφής της πτυχιακής. Προτείνεται, επομένως, στους/στις φοιτητές/τριες να μελετήσουν προσεκτικά τον παρόντα οδηγό και να επιχειρήσουν να μορφοποιήσουν τις εργασίες βάσει των κατευθύνσεων και υποδείξεών του.

Α. Ξεκινώντας την εκπόνηση μιας πτυχιακής εργασίας

Α1. Επιλογή του θέματος της εργασίας

Η επιλογή θέματος για πτυχιακή εργασία είναι το αποτέλεσμα μιας επίπονης διαδικασίας που περιλαμβάνει εξοικείωση με την υπάρχουσα βιβλιογραφία σε ένα θέμα που ενδιαφέρει τον/τη φοιτητή/τρια. Κρίνεται, λοιπόν, απαραίτητο να γίνει αρχικά μία ευρεία μελέτη σχετικά με ένα γενικό θέμα και στη συνέχεια επικέντρωση σε μία συγκεκριμένη πτυχή του θέματος και προσεκτική μελέτη των υπάρχοντων ερευνών πάνω σε αυτήν την πτυχή. Αρωγός στη διαδικασία αυτή της προοδευτικής συγκεκριμενοποίησης αποτελεί φυσικά ο επιβλέπων/ουσα καθηγητής/τρια, ο/η οποίος/α παρέχει τις συμβουλές του/της για τη δημιουργία ενός πρωτότυπου

και πραγματοποιήσιμου ερευνητικού πλάνου. Σημειώνεται ότι τα μόνιμα μέλη ΔΕΠ δύνανται να αναλάβουν μέχρι τρεις (3) πτυχιακές εργασίες κατ' έτος και τα μέλη ΣΕΠ μία (1).

Απαραίτητες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι:

- Οι φοιτητές που θα επιλέξουν να συγγράψουν πτυχιακή εργασία θα πρέπει στο τέλος του ΣΤ' εξαμήνου να έχουν περάσει όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών με βαθμό τουλάχιστον «Λίαν Καλώς». Βασική προϋπόθεση για τη σύνταξη πτυχιακής εργασίας αποτελεί και η επίδοση/βαθμός των φοιτητών στο γνωστικό αντικείμενο που θα επιλέξουν να εκπονήσουν την πτυχιακή τους εργασία.
- Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν καλά μια ξένη γλώσσα, κατά προτίμηση την Αγγλική, ούτως ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν και ξένη βιβλιογραφία, προς σφαιρική αντιμετώπιση των υπ' αυτών αναλαμβανομένων θεμάτων.
- Θετική συμβολή στη σύνταξη της πτυχιακής εργασίας αποτελεί και η επιτυχής εκπόνηση εργασιών και σε άλλα μαθήματα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.
- Θετική επίσης συμβολή αποτελεί και η συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα, εφόσον προσφέρονται από τη Σχολή.

A2. Βιβλιογραφική αναζήτηση και σύνθεση του υλικού.

Μια από τις σημαντικότερες διαδικασίες στην εκπόνηση μιας πτυχιακής εργασίας είναι ο εντοπισμός και η μελέτη της – σχετικής με το αντικείμενο της έρευνας – βιβλιογραφίας. Ο εντοπισμός, η καταγραφή, η ταξινόμηση και η αποτίμηση της βιβλιογραφίας στο υπό διερεύνηση θέμα αποτελούν ιδιαίτερα σημαντικές φάσεις της συγκρότησης μιας επιστημονικής εργασίας.

Σ' αυτό το σημείο αξίζει να επισημανθεί η διάκριση μεταξύ των πρωτογενών και των δευτερογενών πηγών μιας εργασίας. Οι πρωτογενείς πηγές περιλαμβάνουν κείμενα γραμμένα από συγγραφείς της Αρχαιότητας, της Βυζαντινής/Μεταβυζαντινής εποχής, των Νεότερων χρόνων, αλλά και από σύγχρονους συγγραφείς, των οποίων η σχέση με τα γεγονότα που καταγράφουν ή περιγράφουν υπήρξε άμεση. Παραδείγματα τέτοιων κειμένων είναι η Αγία Γραφή, εκκλησιαστικοί ιστορικοί και χρονογράφοι, πατερικά και ασκητικά έργα, κείμενα του κανονικού δικαίου, συνοδικές αποφάσεις, λειτουργικές πηγές, πατριαρχικά έγγραφα, επιγραφές και αρχεία εκκλησιαστικών προσώπων. Στις πρωτογενείς πηγές συγκαταλέγονται τεκμήρια από τον χώρο της τέχνης και του υλικού πολιτισμού, όπως φορητές εικόνες, τοιχογραφίες, ψηφιδωτά, είδη μεταλλοτεχνίας και υφαντουργίας, η αρχιτεκτονική των μνημείων και χειρόγραφα. Δευτερογενείς πηγές είναι μελέτες και έρευνες των πρωτογενών πηγών, με στόχο την παρουσίαση (ή έκδοση), ανασκόπηση, ανάλυση και ερμηνεία των δεδομένων που προκύπτουν από τις πρωτογενείς πηγές. Αυτές οι μελέτες συνήθως δημοσιεύονται ως άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά ή αποτελούν αυτόνομες δημοσιεύσεις (π.χ. μονογραφίες, εγχειρίδια, μονογραφίες κ.λπ.).

Για την ανεύρεση της βιβλιογραφίας της εργασίας χρησιμοποιούμε καταλόγους βιβλιοθηκών, βάσεις δεδομένων, καταλόγους εκδοτών, μηχανές αναζήτησης στο διαδίκτυο (π.χ. Google Scholar), εγκυκλοπαιδικές εκδόσεις, κ.ά. Μια από τις πιο σημαντικές μορφές εστιασμένης βιβλιογραφικής αναζήτησης γίνεται με λέξεις – κλειδιά (key-words). Προτείνουμε στους φοιτητές του ΠΜ να αξιοποιούν τις δυνατότητες που τους προσφέρει τόσο η Βιβλιοθήκη

της Θ.Σ.Ε.Κ. (<https://library.theo.ac.cy/>). Επιπλέον, με τη βοήθεια του Υπεύθυνου Βιβλιοθηκονόμου μπορούν να αναζητήσουν βιβλιογραφία από πολλές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων.

Ο εντοπισμός, η ταξινόμηση, η ανάλυση, και η σύνθεση του υλικού αποτελεί μία δύσκολη, επίπονη και χρονοβόρα διαδικασία που απαιτεί αναπτυγμένες αναλυτικές και συνθετικές ικανότητες. Η ανασκόπηση, λοιπόν, της υπάρχουσας βιβλιογραφίας συμβάλλει στην οριοθέτηση του υπό διερεύνηση προβλήματος και στον εντοπισμό των κενών, των ελλείψεων ή των αντιλεγόμενων σημείων των προηγούμενων ερευνών που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης. Ταυτόχρονα, μέσα από τη διαδικασία της ανασκόπησης είναι πιθανό να εντοπιστούν και κάποια ανοικτά θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα και οι προοπτικές περαιτέρω έρευνας του υπό διερεύνηση προβλήματος.

A3. Δημιουργία ερευνητικού πλάνου και κώδικας δεοντολογίας

Όπως αναφέρθηκε ήδη, η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας θα οδηγήσει στη δημιουργία ενός ερευνητικού πλάνου που θα περιλαμβάνει τα εξής:

- Τα ερευνητικά ερωτήματα, ξεκάθαρα διατυπωμένα.
- Την αναγκαιότητα διερεύνησης του εν λόγω θέματος.
- Την ερευνητική στρατηγική (έκδοση πηγής, μελέτη περίπτωσης, κ.ά.) που υιοθετείται στη συγκεκριμένη έρευνα.
- Τις διαδικασίες συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών.
- Τα πρακτικά ζητήματα που αναμένει ο/η ερευνητής/τρια να προκύψουν και τους τρόπους με τους οποίους αυτά θα ξεπεραστούν.

Το ερευνητικό πλάνο θα συζητηθεί με τον/την επιβλέποντα/ουσα καθηγητή/τρια με σκοπό τη βελτίωσή του. Στη συνέχεια θα ακολουθήσει το στάδιο της συλλογής δεδομένων κατά το οποίο ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να ακολουθήσει πιστά τον κώδικα δεοντολογίας της Θ.Σ.Ε.Κ., ο οποίος απαγορεύει τη λογοκλοπή (plagiarism, βλ. B3.1.3 παρακάτω).

A4. Χρονοδιάγραμμα

Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα εκπόνησης πτυχιακής εργασίας αποτελεί το παρακάτω:

-Υποβολή «Εντύπου Τελικής Δήλωσης Θέματος» από 30 Ιουνίου το αργότερο.

Ενότητα/Κεφάλαια	Παραδοτέο στον επιβλέποντα
-Αρχικός πίνακας περιεχομένων, ανασκόπηση βιβλιογραφίας, εισαγωγή	-Εντός 3 μηνών από την οριστικοποίηση του θέματος της πτυχιακής
-Συγγραφή θεωρητικού υπόβαθρου της πτυχιακής (γενικό μέρος)	-Εντός 5 μηνών από την οριστικοποίηση του θέματος της πτυχιακής
-Έρευνα	-Εντός 8 μηνών από την οριστικοποίηση του θέματος της πτυχιακής
-Τελική συγγραφή της πτυχιακής, συμπεράσματα, βιβλιογραφία	-Εντός 10 μηνών από την οριστικοποίηση του θέματος της πτυχιακής

Β. Κανόνες Συγγραφής Πτυχιακής Εργασίας

Β1. Γενικοί κανόνες συγγραφής

Η Πτυχιακή Εργασία γράφεται στην ελληνική γλώσσα. Το κείμενο στη Πτυχιακή Εργασία θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από πληρότητα και επιστημονικότητα, άρτια δομή και οργάνωση, γλωσσική σαφήνεια και ακρίβεια, πρωτοτυπία και δημιουργικότητα. Οι φοιτητές/τριες καλούνται να διατυπώνουν τη σκέψη τους απλά και με σαφήνεια, να χρησιμοποιούν δομημένες και ορθά συνταγμένες προτάσεις. Προτείνεται η αποφυγή απλοϊκών, καθημερινών εκφράσεων και η ορθή χρήση του επιστημονικού λόγου και του εννοιολογικού κώδικα της επιστήμης. Το κυρίως κείμενο της Πτυχιακής Εργασίας αναπτύσσεται, συνήθως σε περισσότερες ενότητες (ή κεφάλαια). Η έκταση της Πτυχιακής Εργασίας αναμένεται να είναι, για το κυρίως σώμα της εργασίας, γύρω στις 15.000 λέξεις (χωρίς τη βιβλιογραφία, τις παραπομπές/υποσημειώσεις και τα παραρτήματα). Σε περίπτωση που η Πτυχιακή Εργασία συμπεριλαμβάνει έκδοση πηγής τότε το παραπάνω όριο μπορεί να είναι κάπως μεγαλύτερο.

Οργάνωση και συνοχή

Η εργασία συνιστά ένα λογικά οργανωμένο κείμενο, με εσωτερική συνοχή και πρωτοτυπία, στο οποίο η αλληλουχία των πληροφοριών και των επιχειρημάτων (από την εισαγωγή έως και τα συμπεράσματα) συνδέεται αρμονικά. Το όλο κείμενο χαρακτηρίζεται από επιστημονική πειθώ και εγείρει νέα ζητήματα στον επιστημονικό διάλογο.

Ύφος και ορθότητα του γραπτού λόγου

Ο γραπτός λόγος πρέπει να χαρακτηρίζεται από ακρίβεια στη διατύπωση, να είναι μεστός και αλλά όχι κουραστικός, να υιοθετεί την επιστημονική ορολογία σε όλη την έκταση της εργασίας, να αποφεύγει τις εκτενείς προτάσεις και τις αυτολεξεί παραθέσεις κειμένου. Απαραίτητη είναι η απουσία γραμματικών, ορθογραφικών και συντακτικών λαθών. Ιδανικά, στην τελική της μορφή, η εργασία πρέπει να θεωρείται δημοσιεύσιμη.

Μορφοποίηση και βιβλιογραφικές αναφορές

Η εργασία οφείλει να έχει μορφοποιηθεί με επιμέλεια, χωρίς ασυνέπειες, βάσει των κανονισμών της Σχολής. Το σύστημα βιβλιογραφικών παραπομπών και η βιβλιογραφία στο τέλος πρέπει, επίσης, να ακολουθούν το διεθνώς καθορισμένο πρότυπο της Οξφόρδης, που έχει υιοθετήσει η Σχολή (βλ. παρακάτω). Στη δεύτερη σελίδα (εσωτερικά) της πτυχιακής εργασίας περιέχεται υπεύθυνη δήλωση περί μη λογοκλοπής του συντάκτη της.

Υπεύθυνη Δήλωση περί μη Λογοκλοπής

Εγώ ο/η Ονοματεπώνυμο, γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής και τις ποινές που αυτή δύναται να επιφέρει, με βάση τον Κανονισμό της Θεολογικής Σχολής της Εκκλησίας της Κύπρου, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο «.....» αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας. Επίσης δηλώνω υπεύθυνα πως όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει έχουν δηλωθεί με τον ενδεδειγμένο τρόπο στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές της πτυχιακής μου εργασίας. Σημεία που βασίζονται σε ιδέες, κείμενο ή / και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Ο ΔΗΛΩΝ/Η ΔΗΛΟΥΣΑ

Ονοματεπώνυμο

B2. Δομή της Πτυχιακής Εργασίας

Η δομή της πτυχιακής εργασίας θα πρέπει να είναι η εξής:

1. Εξώφυλλο
2. Κενή σελίδα
3. Εσωτερικός τίτλος και σύνθεση της Εξεταστικής Επιτροπής υπογεγραμμένη από τον/την Επιβλέπων/ουσα και τον δεύτερο Εξεταστή
4. Υπεύθυνη Δήλωση περί μη λογοκλοπής
5. Αφιέρωση (προαιρετικά)
6. Ευχαριστίες (προαιρετικά)
7. Κενή σελίδα
8. Περίληψη (250 λέξεις) και μέχρι 5 λέξεις κλειδιά
9. Κενή σελίδα
10. Σύντομη περίληψη στα αγγλικά (Abstract and key-words)
11. Κενή σελίδα
12. Πίνακας Περιεχομένων
13. Βραχυγραφίες
14. Κατάλογος εικόνων και πινάκων
15. Εισαγωγή
16. Κυρίως θέμα ανά κεφάλαιο (1, 2, 3...)
17. Συμπεράσματα
18. Παραρτήματα (εικόνες, κείμενα, πίνακες, γραφήματα)
19. Βιβλιογραφία

Σύντομη περίληψη (στα ελληνικά και αγγλικά)

Στην σύντομη περίληψη της εργασίας, που πρέπει να γίνεται τόσο στα ελληνικά όσο και στα αγγλικά, παρέχεται μια σύντομη και περιεκτική παρουσίαση των σημαντικότερων υποθέσεων της εργασίας, όπως επίσης των σημαντικότερων ευρημάτων της. Η εργασία ξεκινά από την περίληψη, αλλά αυτή γράφεται όταν έχει ολοκληρωθεί η εργασία. Η σύντομη περίληψη της εργασίας δεν πρέπει να ξεπερνά τις 250 λέξεις. Κάτω από την περίληψη, θα πρέπει να παρατίθενται μέχρι 5 λέξεις κλειδιά, σχετικές με το αντικείμενο έρευνας.

Μορφή και δομή περίληψης

Η περίληψη πρέπει να είναι γραμμένη σε γραμματοσειρά Times New Roman, μέγεθος 12 pts και μονό διάστημα. Η δομή της είναι η εξής:

- Θεωρητικό πλαίσιο χωρίς βιβλιογραφικές παραπομπές
- Εστίαση της έρευνας- Σκοπός/στόχοι/ερευνητικά ερωτήματα
- Μεθοδολογία
- Συμπεράσματα
- Λέξεις-κλειδιά (Key-words): μέχρι 5 λέξεις-κλειδιά

Περιεχόμενα

Στον πίνακα περιεχομένων θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα σημαντικότερα στοιχεία της δομής της πτυχιακής εργασίας (εισαγωγή, κεφάλαια, υποκεφάλαια, συμπεράσματα, βιβλιογραφία) και να αναγράφεται η σελίδα στην οποία βρίσκονται. Με την ανάγνωσή του θα γίνεται εμφανής στον αναγνώστη η διάρθρωση της εργασίας.

Βραχυγραφίες

Στο μέρος αυτό παρατίθενται με αλφαβητική σειρά τα περιοδικά, οι επιστημονικές σειρές και ακολούθως σε διακριτό αλλά συνεχόμενο κατάλογο οι συντομογραφίες αυτοτελών μελετών, μονογραφιών, άρθρων κ.λπ.

I. Παλαιά Διαθήκη

1. Γέν.	26. Ψ.
2. Έξ.	27. Παρ.
3. Λευ.	28. Εκκλ.
4. Αριθ.	29. Άσμ. Άσμ.
5. Δτ.	30. Σοφ. Σολ.
6. Ιησ.	31. Σοφ. Σιρ.
7. Κριτ.	32. Ωσ.
8. Ρουθ	33. Αμ.
9. Α΄ Βασ.	34. Μιχ.
10. Β΄ Βασ.	35. Ιωήλ
11. Γ΄ Βασ.	36. Οβδ.
12. Δ΄ Βασ.	37. Ιωνάς
13. Α΄ Παρ.	38. Ναούμ
14. Β΄ Παρ.	39. Αββ.
15. Α΄ Έσδρ.	40. Σοφ.
16. Β΄ Έσδρ.	41. Αγγ.
17. Νεεμ.	42. Ζαχ.
18. Τωβίτ	43. Μαλ.
19. Ιουδίθ	44. Ησ.
20. Εσθήρ	45. Ιερ.
21. Α΄ Μακ.	46. Βαρ.
22. Β΄ Μακ.	47. Θρ. Ιερ.
23. Γ΄ Μακ.	48. Επιστ. Ιερ.
24. Δ΄ Μακ.	49. Ιεζ.
25. Ιώβ	50. Δν.

II. Καινή Διαθήκη

1. Μτ.	14. Β΄ Θεσ.
2. Μκ.	15. Α΄ Τιμ.
3. Λκ.	16. Β΄ Τιμ.
4. Ιω.	17. Τίτ.
5. Πρ.	18. Φιλήμ.

6. Ρωμ.	19. Εβρ.
7. Α΄ Κορ.	20. Ιακ.
8. Β΄ Κορ.	21. Α΄ Πέ.
9. Γαλ.	22. Β΄ Πέ.
10. Εφ.	23. Α΄ Ιω.
11. Φιλ.	24. Β΄ Ιω .
12. Κολ.	25. Γ΄ Ιω.
13. Α΄ Θεσ.	26. Ιούδα
	27. Αποκ.

III. Σειρές και περιοδικά

Ξενόγλωσσοι τίτλοι

AA: Archäologischer Anzeiger
 AB: Analecta Bollandiana
 ANRW: Aufstieg und Niedergang der römischen Welt
 ARDAC: Annual Report of the Director of the Department of the Antiquities Cyprus
 BCH: Bulletin de Correspondence Hellénique
 BF: Byzantinische Forschungen
 Bib: Biblica
 BiLi: Bibel und Liturgie
 BZ: Byzantinische Zeitschrift
 CA: Cahiers Archéologiques
 CBQ: Catholic Biblical Quarterly
 CCEC: Cahiers du Centre d'Etudes Chypriotes
 DDD: Dictionary of Deities and Demons in the Bible
 DOP: Dumbarton Oaks Papers
 EKK: Evangelische Katholische Kommentar
 EWNT: Exegetisches Wörterbuch zum Neuen Testament
 ExpTim: Expository Times
 GCS: Die Griechischen Christlichen Schriftsteller der ersten drei Jahrhunderte
 GOTR: Greek Orthodox Theological Review
 JBL: Journal of Biblical Literature
 JÖB: Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik
 JTS: Journal of Theological Studies
 JTS: Journal of Theological Studies
 LCI: Lexicon der christlichen Ikonographie
 LdM: Lexicon der Mittelalters
 MEF: Melanges de l'École française de Rome
 MGSY: Modern Greek Studies Yearbook
 NovT: Novum Testamentum
 NTS: New Testament Studies
 ODB: The Oxford Dictionary of Byzantium

PG: Patrologia cursus completus, series Graeca
 PL: Patrologiae cursus completus, series Latina
 PO: Patrologia Orientalis
 RbK: Reallexikon zur byzantinischen Kunst
 RDAC: Report of the Department of the Antiquities, Cyprus
 REB: Revue des Études Byzantines
 RHE: Revue d'Histoire Ecclesiastique
 ROC: Revue de l'Orient Chretien
 SBS: Studies in Byzantine Sigillography
 SVF: Stoicorum Veterum Fragmenta
 ThWNT: Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament
 TM: Travaux et Mémoires
 ZFB: Zeitschrift für Balkankunde
 ZNW: Zeitschrift für die Neutestamentliche Wissenschaft und die Kunde der Älteren Kirche
 ZOK: Zeitschrift für ostkirchliche Kunst

Ελληνόγλωσσοι τίτλοι

ΑΑΑ: Αρχαιολογικά Ανάλεκτα εξ Αθηνών
 ΑΕΜΘ: Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη
 ΑπΒ: Απόστολος Βαρνάβας
 ΒΕΠΕΣ: Βιβλιοθήκη Ελλήνων Πατέρων και Εκκλησιαστικών Συγγραφέων
 ΒΣ: Βυζαντινά Σύμμεικτα
 ΔΧΑΕ: Δελτίον Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας
 ΔΒΜ: Δελτίον Βιβλικῶν Μελετῶν
 ΕΒ: Εκκλησιαστικόν Βήμα
 ΕΕΒΣ: Επετηρίς Εταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν
 ΕΕΕΚΠ: Επιστημονική Επετηρίς Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου
 ΕΕΚΕΙΣ: Επιστημονική Επετηρίς Κυπριακής Εταιρείας Ιστορικών Σπουδῶν
 ΕΚ: Εκκλησιαστικός Κήρυκας
 ΕΚΕΕ: Επετηρίδα Κέντρου Επιστημονικῶν Ερευνῶν
 ΕΚΜΙΜΚ: Επετηρίδα Κέντρου Μελετῶν Ἱεράς Μονῆς Κύκκου
 ΕΠΕ: Ἑλληνες Πατέρες της Εκκλησίας
 ΘΗΕ: Θρησκευτική και Ἠθική Εγκυκλοπαίδεια.
 ΙΕΕ: Ἱστορία Ἑλληνικοῦ Ἔθνους
 ΚΑ: Κυπριακή Αρχαιολογία
 ΚΛ: Κυπριακός Λόγος
 ΚΣ: Κυπριακαί Σπουδαί
 ΚυΧ: Κυπριακά Χρονικά
 ΛΒΘ: Λεξικό Βιβλικῆς Θεολογίας
 ΜΚΕ: Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια
 ΜΟΧΕ: Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια
 ΜΥ: Μελέται και Ὑπομνήματα
 ΝΣ: Νέα Σιών
 ΠΧΑΕ: Πρακτικά Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Εισαγωγή

Στην Εισαγωγή τίθεται σε συντομία το πρόβλημα που ερευνούμε, δικαιολογούμε τον λόγο που μας οδήγησε στη μελέτη του προβλήματος και ανακοινώνουμε και τη μέθοδο που θα ακολουθήσουμε για τη συγγραφή της εργασίας μας. Κάθε φοιτητής/τρια διατυπώνει, σε συνεργασία με τον/την επιβλέποντα/ουσα καθηγητή/τρια, τα ερευνητικά ερωτήματα (μέγιστος αριθμός 4) τα οποία θα διερευνηθούν στο πλαίσιο της πτυχιακής εργασίας. Τα ερευνητικά ερωτήματα είναι σημαντικά διότι: (α) βοηθούν στη δήλωση του σκοπού· (β) αποτελούν οδοδείκτες για τη μέθοδο ανάλυσης που θα ακολουθηθεί και (γ) διαμορφώνουν υποθέσεις εργασίας, δηλαδή δηλώσεις που εκφράζουν μια πρόβλεψη ή εικασία, βασισμένη σε κάποια στοιχεία ή τα πορίσματα της προγενέστερης έρευνας. Τα ερευνητικά ερωτήματα είναι κάτι περισσότερο από την κεντρική ιδέα ή το θέμα της πτυχιακής εργασίας, αφού αποτελούν κατευθυντήριες γραμμές για τη συγκέντρωση, ανάλυση και κατανόηση των δεδομένων (ποσοτικών ή ποιοτικών) στα οποία βασίζεται η έρευνα. Από τα ερευνητικά μας ερωτήματα και τον τρόπο απάντησής τους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η πρωτοτυπία της έρευνάς μας. Συγκεκριμένα: (α) κατά πόσον εξετάζουμε μια συγκεκριμένη πτυχή ενός θέματος για πρώτη φορά· (β) κατά πόσον η οπτική μέσα από την οποία προσεγγίζουμε ένα ζήτημα διακρίνεται από πρωτοτυπία (π.χ., εξέταση νέων ή λίγο μελετημένων πηγών/υλικού, διεπιστημονικότητα) και (γ) κατά πόσον κομίζουμε νέα επιχειρήματα και μεθόδους ανάλυσης για την κατανόηση ενός ήδη μελετημένου θέματος. Προτού διατυπωθούν τα ερευνητικά ερωτήματα, παρουσιάζεται η ιστορία της έρευνας του θέματος με βάση την υπάρχουσα βιβλιογραφία, ελληνική και ξένη. Με την ιστορική ανασκόπηση του προβλήματος δίδεται συνοπτική εικόνα της εξέλιξης της επιστημονικής έρευνας, επισημαίνονται τα υπάρχοντα κενά, όπου και αν υπάρχουν, και προσδιορίζονται τα τυχόν νέα σημεία με τα οποία θα ασχοληθούμε στην εργασία μας. Η μεθοδολογία που θα ακολουθήσουμε πρέπει να ανταποκρίνεται πλήρως στα συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα και να συνοδεύεται από σαφή, επαρκή και τεκμηριωμένη αιτιολόγηση των μεθοδολογικών επιλογών. Η Εισαγωγή δεν θα πρέπει να ξεπερνά τις 5-7 σελίδες.

Παραδείγματα ερευνητικών ερωτημάτων:

- Κατά πόσον το βυζαντινό πολίτευμα μπορεί να θεωρηθεί θεοκρατικό;
 - Σε ποιο βαθμό οι μεταρρυθμίσεις του Μ. Κωνσταντίνου ενίσχυσαν την παρουσία της Εκκλησίας στο εσωτερικό της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας;
 - Ποιοι λόγοι οδήγησαν στη διαμόρφωση των ακολουθιών του νυχθημέρου;
 - Ποια η έννοια του όρου «φύσις» στο έργο του Αγίου Κυρίλλου Αλεξανδρείας;
- Κυρίως θέμα

Βασική προϋπόθεση σωστής συγγραφής είναι να έχουμε κατανοήσει πλήρως και συνειδητοποιήσει τα προβλήματα του θέματος με το οποίο καταπιανόμαστε. Έχοντας ήδη ασχοληθεί στην Εισαγωγή με την ιστορική εξέλιξη της έρευνας επί του θέματος και εντοπίσει τα προβλήματα και τα τυχόν υπάρχοντα κενά που έχουν παρουσιασθεί στην έρευνα, έχουμε

ήδη προσδιορίσει τα νέα στοιχεία με τα οποία θα ασχοληθούμε. Στο κύριο σώμα της πτυχιακής εργασίας γίνεται η ανάπτυξη του θέματος από το υλικό που έχουμε ήδη συλλέξει και ομαδοποιήσει. Ο συγγραφέας πρέπει να δαμάσει το υλικό του και με βάση τη λογική και την κριτική ικανότητα να διαλέγεται με αυτό. Να θέτει ερωτήματα και να αναζητεί μέσα από το υλικό του τις απαντήσεις. Να ταξινομεί τις σκέψεις του έχοντας ως γνώμονα τη λογική και να τις καταθέτει γραπτώς.

Κατά τη συγγραφή ακολουθούμε τον πιο εύκολο και βατό δρόμο. Αρχίζουμε, με την καθοδήγηση πάντοτε του επιβλέποντα, τη συγγραφή από το κεφάλαιο εκείνο που κατά τη γνώμη μας είναι ευκολότερο, ώστε να ενδιατρίψουμε περισσότερο στο θέμα μας και να ωριμάσει περισσότερο η σκέψη μας σε αυτό. Στη συνέχεια όμως ακολουθούμε τη δομή του θέματος, γιατί διαφορετικά θα χάσουμε τη λογική αλληλουχία και τα γραπτά μας θα είναι «κέραμοι και λίθοι άτάκτως έρριμμένοι». Οι παρουσιαζόμενες δυσκολίες απαιτούν περισσότερη μελέτη, ωριμότητα, κριτική σκέψη, υπομονή αλλά και αναζήτηση ενίοτε βοήθειας από κατάλληλα πρόσωπα προς αντιμετώπιση αυτών. Είναι σημαντικό το κείμενό μας να χαρακτηρίζεται από σαφήνεια, δηλαδή διαύγεια νοήματος, καθαρότητα και λιτότητα, χωρίς περιττές επαναλήψεις. Καθετί που γράφεται πρέπει να συνεισφέρει στην καλύτερη και πληρέστερη κατανόηση του θέματος, βάσει των ερευνητικών ερωτημάτων που θέσαμε στην Εισαγωγή. Κατά τη διάρκεια της έρευνας και της συγγραφής, ενδεχομένως να έρθουμε αντιμέτωποι με έλλειψη σαφών ενδείξεων ή τεκμηρίων. Στην περίπτωση αυτή, οφείλουμε να είμαστε προσεκτικοί στη διατύπωση της επιχειρηματολογίας μας, χρησιμοποιώντας λέξεις όπως «φαίνεται», «ενδεχομένως», «ίσως», «μάλλον», «υποθέτουμε ότι», για να δηλώσουμε με εντιμότητα την αβεβαιότητα μας.

Κεφάλαιο Συμπερασμάτων

Στο σημείο αυτό αναφέρονται τα κύρια σημεία της έρευνάς μας, δηλαδή τα βασικά στάδια της εργασίας μας και προσδιορίζονται τα αποτελέσματα που έχουν προκύψει, απαντώντας απερίφραστα στα ερευνητικά ερωτήματα που διατυπώσαμε στην αρχή και ανταποκρινόμενοι στον τίτλο της εργασίας. Στο σημείο αυτό η αρχική μας υπόθεση έρευνας δύναται να έχει επιβεβαιωθεί, πλήρως ή σε κάποιο βαθμό. Σε περίπτωση που συμβαίνει το αντίθετο θα μπορούσαμε, με την καθοδήγηση του/της επιβλέποντα/ουσας να αναδιατυπώσουμε την αρχική μας υπόθεση και ερευνητικά ερωτήματα. Εάν έχουμε εντοπίσει πτυχές του θέματος, οι οποίες χρήζουν περαιτέρω μελέτης σε μελλοντικό στάδιο, θα ήταν καλό να το σημειώσουμε στα Συμπεράσματα. Τέλος, είναι σημαντικό να δηλώσουμε τον βαθμό πρωτοτυπίας της εργασίας μας και τους όποιους περιορισμούς συναντήσαμε κατά τη διάρκεια της έρευνάς μας (π.χ., μη προσβασιμότητα υλικού ή αδυναμία προσπέλασης βιβλιογραφίας σε ξένη γλώσσα πλην της αγγλικής).

Γ. Μορφή Πτυχιακής Εργασίας

Για τις πτυχιακές εργασίες παρέχεται στους φοιτητές μορφοποιημένο πρότυπο (template) για να το χρησιμοποιήσουν.

Γ1. Έκταση

Η πτυχιακή εργασία θα εκτείνεται σε εύρος 15.000 λέξεων (εξαιρουμένων των παραρτημάτων, των υποσημειώσεων/παραπομπών και της βιβλιογραφίας) και θα παραδίδεται στον επιβλέποντα, στον εξεταστή και στη Γραμματεία του Κλάδου σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.

Γ2. Διαστάσεις

Η δακτυλογράφηση θα πρέπει να γίνει σε σελίδα A4 με τα ακόλουθα περιθώρια: άνω 2 cm, κάτω 2 cm, εσωτερικά 3.5 cm και εξωτερικά 2 cm.

Γ3. Μέγεθος Γραμμάτων και Γραμματοσειρά

Το μέγεθος των χαρακτήρων του κειμένου θα πρέπει να είναι 12pt και η γραμματοσειρά Times New Roman.

Γ4. Διάστιχο

Διάστιχο κυρίως κειμένου: 1.5. Διάστιχο υποσημειώσεων: 1.

Γ5. Παράγραφοι

Οι παράγραφοι θα πρέπει να αρχίζουν με εσοχή 0.5cm.

Γ6. Στοιχίση

Το κείμενο πρέπει να είναι στοιχισμένο πλήρως (αριστερή και δεξιά στοιχίση).

Γ7. Κεφάλαια και υποκεφάλαια

Κάθε κεφάλαιο θα πρέπει να αρχίζει από νέα μονή σελίδα. Οι τίτλοι των κεφαλαίων θα πρέπει να αριθμούνται, να στοιχίζονται αριστερά και να γράφονται με κεφαλαία έντονα γράμματα μεγέθους 14pt. Οι τίτλοι των υποκεφαλαίων θα πρέπει ομοίως να αριθμούνται και να στοιχίζονται αριστερά, και να διαχωρίζονται με δύο κενές γραμμές από το κείμενο που προηγείται και μία από το κείμενο που έπεται. Γράφονται με πεζά έντονα γράμματα μεγέθους 12pt.

Γ8. Προδιαγραφές εκτύπωσης και υποβολής πτυχιακής εργασίας για να αξιολογηθεί

Κάθε πτυχιακή εργασία εκτυπώνεται σε ένα αντίτυπο για να αξιολογηθεί. Εκτυπώνεται σε λευκό χαρτί, μεγέθους A4 (210 x 297 mm), τύπου 80gsm. Υποβάλλεται βιβλιοδετημένη με θερμοκόλληση ή σπειροειδή σύνδεση (spiral). Παραδίδεται στον/στους επιβλέποντα/ες, στον εξεταστή και στη Γραμματεία του Κλάδου (α) σε έντυπη και (β) σε ψηφιακή μορφή. Σε έντυπη μορφή (1 αντίτυπο) που κατατίθεται στη Γραμματεία. Σε ψηφιακή μορφή παραδίδεται στον/στους επιβλέποντα/ες, στους δύο εξεταστές και στη Γραμματεία του Κλάδου, σε μορφή αρχείου Word και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (ή μέσω WeTransfer, σε περίπτωση πολύ

μεγάλου αρχείου, που δεν μπορεί να αποσταλεί με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

Γ9. Διαδικασία τελικής εκτύπωσης

Μετά την κατάθεση των πτυχιακών εργασιών για αξιολόγηση, γίνονται διορθώσεις ή τυχόν εισηγήσεις για αλλαγές ή βελτίωση του περιεχομένου της εργασίας από τον/τους επιβλέποντα/ες. Οι φοιτητές προχωρούν στις διορθώσεις που έχουν υποδείξει ο/οι επιβλέποντας/ες και ταυτόχρονα ετοιμάζουν το αρχείο της πτυχιακής εργασίας για τελική εκτύπωση με βάση τους όρους και τις προδιαγραφές που αναφέρονται πιο κάτω. Ακολούθως, ο φοιτητής υποβάλλει το τελικό αρχείο στη Γραμματεία του Προγράμματος Σπουδών για τελικό έλεγχο.

Οι πτυχιακές εργασίες με βαθμολογία άνω των 75 μονάδων από τις 100, εκτυπώνονται με φροντίδα της Σχολής, σε δύο βιβλιοδετημένα αντίτυπα και κατατίθενται στη Γραμματεία του Προγράμματος Σπουδών. Τα βιβλιοδετημένα αντίτυπα προορίζονται: ένα για τη Βιβλιοθήκη και ένα για τη Διεύθυνση του ΜΠΣ. Κατατίθενται, επίσης, σε ηλεκτρονική μορφή στο ψηφιακό Αποθετήριο «Επιφάνιος» της Βιβλιοθήκης της Θ.Σ.Ε.Κ. Το κόστος εκτύπωσης και βιβλιοδεσίας των δύο αυτών αντιτύπων καλύπτει η Σχολή. Φοιτητές/τριες που επιθυμούν να έχουν πανομοιότυπο αντίτυπο οφείλουν να συνεννοηθούν σχετικά με τη Γραμματεία και να καταβάλουν το σχετικό κόστος. Οι φοιτητές έχουν την ευθύνη να παραλάβουν το δικό τους αντίτυπο από το βιβλιοπωλείο (ή εκτυπωτικό κέντρο), όπου γίνεται και η πληρωμή.

Οι εκτυπώσεις γίνονται σε συγκεκριμένο βιβλιοπωλείο (ή εκτυπωτικό κέντρο) στη Λευκωσία, με το οποίο συνεργάζεται η Θ.Σ.Ε.Κ. και το οποίο τηρεί τις προδιαγραφές εκτύπωσης/βιβλιοδεσίας που αυτή έχει ορίσει.

Για την εκτύπωση και βιβλιοδεσία των δύο αντιτύπων ισχύουν οι πιο κάτω προδιαγραφές εκτύπωσης:

1. Η εκτύπωση γίνεται σε καλής ποιότητας χαρτί (A4 100γρ).
2. Τα εξώφυλλα είναι δερματόδετα, με δερματίνη σε χρώμα μπλε,
3. Στο εξώφυλλο της πτυχιακής εκτυπώνεται το έμβλημα της Θ.Σ.Ε.Κ. σε χρυσό, καθώς επίσης και τα στοιχεία της πτυχιακής.
4. Στη ράχη της πτυχιακής εκτυπώνονται σε χρυσό (με κεφαλαία γράμματα) τα εξής: Bachelor of Arts – ονοματεπώνυμο φοιτητή/τριας – χρονολογία.

Η διαδικασία εκτύπωσης των δύο αντιτύπων της πτυχιακής εργασίας και η υποβολή τους στη Θ.Σ.Ε.Κ., χρειάζεται να ολοκληρώνεται πριν από την Τελετή Αποφοίτησης εκάστου έτους. Τα δύο αντίτυπα χρειάζεται να υπογράφονται (Υπεύθυνη Δήλωση περί μη Λογοκλοπής), κατόπιν συνεννόησης με τη Γραμματεία του ΠΠΣ.

Ο Τίτλος Σπουδών παραδίδεται στον/ην απόφοιτο μόνο μετά από την κατάθεση της τελικής έντυπης πτυχιακής εργασίας.

Δ. Τρία παραδείγματα ερευνητικής μεθόδου

Δ1. Εισαγωγικά περί μεθόδου

Οι στόχοι και ο γενικός προσανατολισμός του ΠΠΣ εντάσσονται στις Επιστήμες Μελέτης του Ανθρώπινου Παρελθόντος (ΕΜΑΠ). Οι ΕΜΑΠ (Ιστορία, Αρχαιολογία, Φιλολογία, Φιλοσοφία, Θεολογία) ασχολούνται με το μοναδικό, το επιμέρους, το καθ' έκαστον, οδηγώντας μας όμως σε κάποιο γενικό συμπέρασμα (νόημα), που εξάγεται από το επιμέρους. Το γενικό αυτό συμπέρασμα δεν ισχύει ως απaráβατος και καθολικός νόμος, αλλά υποδηλώνει μοτίβα, τάσεις, συνέχειες και ασυνέχειες. Στις ΕΜΑΠ μέθοδος (> μετά + οδός) είναι ο «περπατημένος δρόμος», τον οποίο μπορείς να περιγράψεις με σαφήνεια και ακρίβεια μόνο μετά την ολοκλήρωση της έρευνας. Σε αντίθεση με άλλες επιστήμες, επομένως, δεν υπάρχει ένα αυστηρά προκαθορισμένο πλαίσιο το οποίο πλαισιώνει την ερευνητική πράξη. Η μέθοδος προσέγγισης κάθε ειδικού θέματος μελέτης διαμορφώνεται με την καθοδήγηση του επιβλέποντα και εξαρτάται από τις ειδολογικές ιδιαιτερότητες και συμβάσεις των πρωτογενών πηγών οι οποίες πρόκειται να αναλυθούν. Σε γενικές γραμμές, ισχύουν οι πιο κάτω βασικές αρχές:

(α) Σύγκριση, δηλαδή διασταύρωση και αντιπαραβολή τεκμηρίων με στόχο τον έλεγχο της αξιοπιστίας τους και εντέλει τη σύνθεση. Οι πρωτογενείς πηγές (= τεκμήρια) εξαρτώνται από διάφορες μεταβλητές (= μη καθολικά στοιχεία, που διαφέρουν από πηγή σε πηγή) οι οποίες καθορίζουν τον βαθμό αξιοπιστίας τους: χρονολόγηση, γραμματειακό είδος, ταυτότητα του συγγραφέα και ευρύτερο πλαίσιο. Η προσοχή στις λεπτομέρειες μας επιτρέπει να εντοπίσουμε τα σημεία εκείνα, τα οποία θα αποτελέσουν το επίκεντρο της ανάλυσής μας.

(β) Ακριβολογία, η πειθαρχία δηλαδή που προκύπτει από την ακριβή, την αληθή αναπαράσταση αυτών που καταγράφονται τόσο στις πρωτογενείς πηγές όσο και στη δευτερογενή βιβλιογραφία.

(γ) Φαντασία, το «εργαστήριο» του επιστήμονα των ΕΜΑΠ, όπου ανασυγκροτούνται οι πληροφορίες εκείνες που προκύπτουν από το πρωτογενές υλικό, ώστε να γίνουν κατανοητές οι συνθήκες, οι νοοτροπίες, το πλαίσιο μιας χρονικής στιγμής που έχει πλέον παρέλθει.

(δ) Ενσυναίσθηση: στόχος μας δεν είναι να κρίνουμε ή να δικάσουμε, αλλά να κατανοήσουμε, έστω κι αν η εικόνα που προκύπτει από το αντικείμενο μελέτης μας δεν συμφωνεί με τα δικά μας πιστεύω και πεποιθήσεις.

(ε) Προσπάθεια για όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αντικειμενικότητα. Κανείς δεν είναι απόλυτα αντικειμενικός, η απόλυτη αλήθεια δεν είναι προνόμιο κανενός. Την έρευνά μας κατευθύνουν τα τεκμήρια που έχουμε στη διάθεσή μας και όχι το αντίθετο. Στόχος μας δεν πρέπει να είναι να αποδείξουμε συγκεκριμένες θεωρίες ή να επιβεβαιώσουμε προκαθορισμένες πεποιθήσεις.

Παρακάτω παρουσιάζονται τρία παραδείγματα ερευνητικής μεθόδου, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως πρότυπο για τις πτυχιακές εργασίες. Τα παραδείγματα που παρουσιάζονται εδώ είναι ενδεικτικά του τρόπου εργασίας και δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι εξαντλούν τη δυνατότητα αξιοποίησης και άλλων μεθόδων. Έχει επιλεγεί η παρουσίαση δημοσιευμένων εργασιών, η προσεκτική μελέτη των οποίων μπορεί να χρησιμεύσει για την εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τη συγγραφή της πτυχιακής εργασίας.

Δ2. Ιστοριοφιλολογική προσέγγιση

Η ιστοριοφιλολογική προσέγγιση αξιοποιήθηκε ήδη από την Αρχαιότητα στην ερμηνευτική των βιβλικών κειμένων. Εφόσον οι πρωτογενείς μας πηγές, τα τεκμήρια που εξετάζονται, συνεγράφησαν στο παρελθόν, σε δεδομένο χρόνο, τόπο και ιστορικές συνθήκες, η ιστοριοφιλολογική ανάλυση αποτελεί τη βάση της έρευνάς μας. Σημειώνεται ότι ο όρος «ιστοριοφιλολογική ανάλυση» χρησιμοποιείται εδώ με την ευρύτερη έννοια και όχι με την ειδική του εφαρμογή στις Βιβλικές Σπουδές. Εισαγωγή στην προσέγγιση αυτή (ιστοριοφιλολογική-ιστοριοκριτική) στον χώρο των Βιβλικών Σπουδών μπορεί κανείς να βρει εδώ:

<https://media.sabda.org/alkitab-2/PDF%20Books/00064%20Krentz%20The%20Historical-Critical%20Method.pdf>

Στόχοι της ιστοριοφιλολογικής προσέγγισης είναι:

(α) Η ανασυγκρότηση του ιστορικού πλαισίου παραγωγής των πηγών (π.χ., συγγραφέας, τόπος, χρόνος, κοινωνία, πολιτική κατάσταση, περιρρέουσα ατμόσφαιρα, αξιοπιστία).

(β) Η κριτική ανάλυση των ίδιων των κειμένων (π.χ., γλώσσα, τρόπος παρουσίασης, λογοτεχνικό είδος, επιχειρήματα, θεματικές, αυτοπροσδιορισμός, πρόσληψη του Άλλου, σύγκριση με άλλα κείμενα).

(γ) Η σύνθεση μεταξύ των δύο πτυχών για την εξαγωγή γενικών συμπερασμάτων, τα οποία ενδέχεται να συνδέουν τα παρελθόντα ιστορικά πλαίσια με το σήμερα και τις βιωμένες ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου. Αυτό ακριβώς το σημείο διακρίνει την ιστοριοφιλολογική προσέγγιση έτσι όπως παρουσιάζεται εδώ, από την ιστοριοφιλολογική-ιστοριοκριτική μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε στο παρελθόν στις Βιβλικές Σπουδές και η οποία ήταν περισσότερο αναλυτική παρά συνθετική, χωρίς να δημιουργεί συνδέσεις με το σήμερα. Βλ. περαιτέρω

στο

https://ecclesiagreece.gr/greek/press/theologia/material/2014_4_17_KASSELOURI-XATZHVASILEIADI.pdf

Ως παράδειγμα ιστοριοφιλολογικής έρευνας, παρουσιάζουμε τη δομή της μελέτης του Κ.Ν. Κωνσταντινίδη, «Η Διήγησις των Αγίων Τριών και Δέκα Οσιομαρτύρων της Καντάρας [BHG 1198]», Χ. Κάκκουρα και Πρωτ. Χ. Χριστοδούλου (επιμ.), Γ' Διεθνές Συνέδριο Κυπριακής Αγιολογίας, Ιερά Μητρόπολις Κωνσταντίας-Αμμοχώστου/Πολιτιστική Ακαδημία «Άγιος Επιφάνιος», Αγία Νάπα-Παραλίμνι 2024, σ. 503-537.

- Εισαγωγή: Περιγράφεται εν συντομία η ιστορία της έρευνας. Αναφέρεται ο στόχος της παρούσας μελέτης.
- Κυρίως θέμα: Παρουσιάζεται η χειρόγραφη παράδοση και έκδοσή της υπό μελέτη πρωτογενούς πηγής (Διήγησις), καθώς και άλλα παράλληλα κείμενα. Ακολούθως, εξετάζεται το περιεχόμενο της Διηγήσεως και αντιπαραβάλλεται με ένα ανώνυμο σύντομο αντιλατινικό κείμενο. Γίνεται προσπάθεια ταύτισης του συγγραφέα της Διηγήσεως. Η πρωτογενής πηγή εντάσσεται στο ευρύτερο ιστορικό, εκκλησιαστικό και γεωγραφικό της πλαίσιο.
- Συμπεράσματα: Αν και δεν υπάρχει ξεχωριστή ενότητα για τα συμπεράσματα, αυτά συνοψίζονται στην αγγλική περίληψη που ολοκληρώνει τη μελέτη.

Δ3. Ιστοριοφιλολογική προσέγγιση με έκδοση πηγής

Ως παράδειγμα ιστοριοφιλολογικής έρευνας με έκδοση πηγής, παρουσιάζουμε τη δομή της μελέτης του Ι. Π. Τσικνόπουλου, «Τρία ανώνυμα βυζαντινά ποιήματα επανευρίσκουν τον ποιητή των Άγιων Νεόφυτον», ΚΣ 27 (1963), σ. 75-117.

- Εισαγωγή: Παρουσιάζεται ο στόχος της παρούσας μελέτης.
- Κυρίως θέμα: Περιγραφή των χειρογράφων και έκδοση των ποιημάτων με παλαιογραφικές και φιλολογικές παρατηρήσεις και σχόλια. Ταύτιση του ποιητή με τον Άγιο Νεόφυτο.
- Συμπεράσματα: Σύνοψη και σχολιασμός της αξίας των ποιημάτων.

Ως εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία μπορεί να χρησιμοποιηθεί το βιβλίο του Ε. Μιονί, Εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία, μτφ. Ν. Μ. Παναγιωτάκης, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2004.

Δ4. Ιστοριοφιλολογική προσέγγιση και μελέτη εκκλησιαστικού τεχνουργήματος ή μνημείου

Ως παράδειγμα ιστοριοφιλολογικής έρευνας που συμπεριλαμβάνει ή επικεντρώνεται στη μελέτη εκκλησιαστικού τεχνουργήματος ή μνημείου, παρουσιάζουμε τη δομή της μελέτης του Β. Εγγλεζάκη, «Το μελανοδοχείον του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού», Εγγλεζάκης, Είκοσι Μελέται διά την Εκκλησίαν Κύπρου (4^{ος} έως 20^{ος} αιών), Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη/Μορφωτικών Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1996, σ. 365-390.

- Εισαγωγή: Παρουσιάζεται ο στόχος της παρούσας μελέτης.
- Κυρίως θέμα: Περιγραφή του μελανοδοχείου (υλικό, διαστάσεις, διακόσμηση, επιγραφές). Φωτογραφική τεκμηρίωση. Ερμηνεία της εικονογραφίας ως έκφρασης της εκκλησιολογίας και του προσωπικού οράματος του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού.
- Συμπεράσματα: Σύνοψη των ευρημάτων της έρευνας.

Ε. Χρήση βιβλιογραφικών αναφορών

Ε1. Σύστημα της Οξφόρδης

Οι παραπομπές/υποσημειώσεις είναι υποσελίδες και αριθμούνται με εκθέτη εντός του κειμένου. Για το σύστημα υποσημειώσεων ακολουθείται σε γενικές γραμμές το σύστημα παραπομπών της Οξφόρδης. Βλ.:

http://guides.library.uwa.edu.au/ld.php?content_id=14872881

Ε2. Αρχαίες και βυζαντινές πηγές

Οι παραπομπές σε κείμενα αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων περιλαμβάνουν τις εξής πληροφορίες: όνομα συγγραφέα στην ονομαστική, τίτλο έργου σε πλάγια γραφή, βιβλίο, κεφάλαιο και παράγραφο με αραβικούς αριθμούς. Τα στοιχεία που αναφέρονται σε βιβλία, κεφάλαια και παραγράφους χωρίζονται με τελείες.

Παράδειγμα:

- Θουκυδίδης, Ιστορίαι, 4.2.3

Μεταξύ των αρχαίων συγγραφέων, εξαίρεση αποτελούν τα έργα του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη. Οι παραπομπές στους δύο αρχαίους φιλοσόφους περιλαμβάνουν, μετά τον τίτλο

του έργου, αριθμό σελίδας και μικρά λατινικά γράμματα (a-e) για να δηλωθεί το τμήμα της σελίδας.

Παραδείγματα:

- Πλάτων, Φαῖδρος, 274c.
- Αριστοτέλης, Ἠθικὰ Νικομάχεια, 1098a

Παραπομπές σε Βυζαντινούς συγγραφείς (4ος-15ος αιώνες), κοσμικούς και εκκλησιαστικούς, γίνονται με δήλωση του ονόματος του συγγραφέα στην ονομαστική, τον τίτλο του έργου σε πλάγια γραφή, το όνομα του εκδότη/επιμελητή σε ονομαστική, τον αριθμό του τόμου (για πολύτομα έργα), τη σειρά σε όρθια γράμματα σε αγκύλες, τον εκδότη, τον τόπο έκδοσης, και τη σελίδα. Για έργα που περιλαμβάνονται στην Ελληνική Πατρολογία (PG), δηλώνεται, μετά τον τίτλο, ο αριθμός του τόμου και στη συνέχεια η στήλη (col.). Μετά την πλήρη παράθεση στοιχείων, η παραπομπή συντομογραφείται, με αναφορά μόνο στο όνομα του Βυζαντινού συγγραφέα, τον τόμο και τη σελίδα. Ο τίτλος του βιβλίου παρατίθεται μόνο όταν υπάρχει ενδεχόμενο παρανόησης (π.χ., εξαιτίας της ύπαρξης πολλών έργων του ίδιου συγγραφέα). Οι παραπομπές σε λειτουργικά βιβλία γίνονται με το όνομα του επιμελητή να δηλώνεται μετά τον τίτλο.

Παραδείγματα:

- Βασίλειος Καισαρείας, Ἐξαήμερος, Σ. Ν. Σάκκος (εκδ.), 4 [ΕΠΕ], Γρηγόριος ο Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 1973, σ. 32 (ακολουθως: Βασίλειος Καισαρείας, Ἐξαήμερος, σ. 32, με παράθεση του τίτλου προς αποφυγή παρανόησης).
- Γεώργιος Παχυμέρης, Συγγραφικαὶ Ἱστορίαι, Α. Failler (εκδ.), 1 [Corpus Fontium Historiae Byzantinae: Series Parisiensis], Les Belles Lettres, Paris, 1984, σ. 60 (ακολουθως: Παχυμέρης, 1, σ. 60).
- Νικηφόρος Γρηγοράς, Ῥωμαϊκὴ Ἱστορία, L. Schopen (εκδ.), 2 [Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae], Bonn, 1839, σ. 1012 (ακολουθως: Γρηγοράς, 2, σ. 1012).
- Κύριλλος Αλεξανδρείας, Εἰς τὸ κατὰ Μάρκον, PG 72, col. 34A (ακολουθως: Κύριλλος Αλεξανδρείας, Εἰς τὸ κατὰ Μάρκον, col. 34A, με παράθεση του τίτλου προς αποφυγή παρανόησης).
- Εὐχολόγιον τὸ Μέγα, Δ. Μπιλάλης (επιμ.), Εκδόσεις Παπαδημητρίου, Αθήνα 2021 (Α΄ έκδοση, επιμ. Μ. Σαλίβερος, 1927).

Ε3. Μονογραφίες και αυτοτελείς μελέτες

Αναφέρονται το αρχικό του ονόματος και το επώνυμο του συγγραφέα με μικρά γράμματα στην ονομαστική για τα ελληνικά ονόματα (λ.χ. Α. Παπαδόπουλος αντί Α. Παπαδοπούλου ή Β. Στεφανίδης αντί Β. Στεφανίδου). Ο τίτλος με πλάγια γράμματα, εκδότης (αν αναγράφεται), τόπος και χρόνος έκδοσης.

Παραδείγματα:

- Α. Παπαγεωργίου, Ιερά Μητρόπολις Πάφου. Ιστορία και Τέχνη. 1950 χρόνια από την ίδρυσή της, Λευκωσία 1996.
- Β. Στεφανίδης, Εκκλησιαστική Ιστορία, Αθήναι 1948, σ. 178.
- D. Pallas, Les monuments paléochrétiens de Grèce découverts de 1959 à 1973, Città del Vaticano 1977.
- T. Judt, Postwar History of Europe since 1945, Penguin Press, London 2005, σ. 248.
- R. Stark, Η εξάπλωση του Χριστιανισμού, μτφ. Μ. Λουκά, Άρτος Ζωής, Αθήνα 2005.

Ε4. Άρθρα, κεφάλαια συλλογικών τόμων και λήμματα εγκυκλοπαιδειών

Αρχικό ονόματος και επώνυμο συγγραφέα στην ονομαστική, τίτλος άρθρου με όρθια γράμματα εντός εισαγωγικών, τίτλος περιοδικού, συλλογικού τόμου, εφημερίδας, εγκυκλοπαίδειας κ.τ.λ. με πλάγια γράμματα, αριθμός τόμου, εκδότης (αν αναγράφεται), τόπος και χρόνος έκδοσης.

Παραδείγματα:

- Ε. Χρυσός, «Το Βυζαντινό πρόσωπο της Κύπρου», Ι. Θεοχαρίδης (επιμ.), Κύπρος το πολιτιστικό της πρόσωπο δια μέσου των αιώνων, Πρακτικά Συνεδρίου, Λευκωσία 19-21 Απριλίου 2001, Κέντρον Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου, Λευκωσία 2003, σ. 142-150.
- N.B. Teteriatnikov, “Burial places in Cappadocian churches”, GOTR 29 (1984), σ. 141-157.
- Χ. Μπούρας, «Βυζαντινή αρχιτεκτονική», Κ. Λιόντης (επιμ.), εφημ. Η Καθημερινή, 7 Ημέρες [ένθετο], Κύπρος Μεσαιωνική, 16 Σεπτεμβρίου 2001, σ. 17-20.
- Δ. Χρήστου, «Χοιροκοιτία αρχαιολογικός χώρος», Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια, τ. 19, Λευκωσία 2012, σ. 348-354.

Στις περιπτώσεις τίτλων εργασιών, που πρέπει να μπουν σε εισαγωγικά, για μεν τα ελληνικά με « ...» για δε τα ξενόγλωσσα με “.....”.

Ε5. Επανάληψη παραπομπών

Η πρώτη αναφορά εκάστου υποσημειωμένου έργου καταχωρείται με όλα τα σχετικά στοιχεία.

Παραδείγματα:

- Α. Παπαγεωργίου, Η Χριστιανική Τέχνη στο κατεχόμενο από τον τουρκικό στρατό τμήμα της Κύπρου, Έκδοση Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου, Λευκωσία 2010.
- Β. Νεράτση-Βαρμάζη, Σύνταγμα Πηγών Κυπριακής Ιστορίας, 4ος-15ος αιώνες [Πηγές και Μελέτες της Ιστορίας της Κύπρου], Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, Λευκωσία 1996.

Εάν έχουμε επανάληψη της ίδιας παραπομπής, γράφουμε μόνο το επίθετο και σε συντομογραφία τον τίτλο.

Παραδείγματα:

- Παπαγεωργίου, Η Χριστιανική Τέχνη, σ. 50.
- Βαρμάζη, Σύνταγμα, σ. 70.

Ε6. Τόπος έκδοσης και χρονολογία

Ο τόπος έκδοσης καταγράφεται πάντα στη γλώσσα της μελέτης. Αν δεν είναι γνωστός ο τόπος της έκδοσης, αναγράφουμε: χ. τ. (δηλαδή, χωρίς τόπο). Αν δεν είναι γνωστή η χρονολογία, αναγράφουμε: χ. χ. (δηλαδή, χωρίς χρονολογία).

Ε7. Γενική βιβλιογραφία

Η Γενική Βιβλιογραφία διαιρείται στις εξής κατηγορίες:

Α. Χειρόγραφα

Β. Αρχειακό Υλικό

Γ. Έντυπες Πρωτογενείς Πηγές

Δ. Εγκυκλοπαίδειες, Λεξικά και Κατάλογοι Εκθέσεων

Ε. Δευτερογενής Βιβλιογραφία

Οι καταχωρήσεις κατατάσσονται κατά γλώσσα με βάση την αυτόματη κατάταξη της Word, δηλαδή πρώτα οι καταχωρήσεις που ξεκινούν από γράμμα του λατινικού αλφαβήτου και έπειτα οι καταχωρήσεις που ξεκινούν από γράμμα του ελληνικού αλφαβήτου.

Ο αρχικός πλήρης τίτλος μονογραφίας, άρθρου ή άλλου είδους μελέτης θα πρέπει να αναφερθεί στη Γενική Βιβλιογραφία στο τέλος εκάστου κειμένου. Πρώτα αναγράφεται το επίθετο του συγγραφέα και ακολουθούν τα υπόλοιπα στοιχεία.

Παραδείγματα:

- Παπαγεωργίου Α., Η Χριστιανική Τέχνη στο κατεχόμενο από τον τουρκικό στρατό τμήμα της Κύπρου, Έκδοση Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου, Λευκωσία 2010.
- Μαμαλούκος Σ., «Ο ναός της Παναγίας στη Γέννα της Ανατολικής Θράκης», Περί Θράκης 4 (2004), σ. 69-92, 73-75.

Τα στοιχεία καταχωρήσεων που επαναλαμβάνονται (π.χ., διαφορετικά κεφάλαια στον ίδιο συλλογικό τόμο) αναφέρονται κάθε φορά πλήρως.

Ε8. Εικόνες

Αν υπάρχουν εικόνες/φωτογραφίες/σχέδια/διαγράμματα, μπορούν να ενσωματωθούν μέσα στο κείμενο ή στο τέλος σε ξεχωριστό κατάλογο, αναλόγως του θέματος και της οδηγίας του επόπτη/πτριας.

Τα στοιχεία στις λεζάντες που θα συνοδεύουν τις φωτογραφίες, είτε εντός κειμένου είτε σε ξεχωριστό κατάλογο στο τέλος θα πρέπει να αρχίζουν από τα γενικότερα στα λεπτομερέστερα.

Παραδείγματα:

- Εικ. 1. Αμμόχωστος, Λυθράγκωμη: νοτιοανατολική άποψη του ναού της Παναγίας Κανακαριάς, Αρχείο Τμήματος Αρχαιοτήτων.
- Εικ. 2. Πάφος, Γεροσκήπου: ναός Αγίας Παρασκευής, λεπτομέρεια τοιχογραφίας ανατολικού τρούλλου με το διάλιθο σταυρό, Αρχείο Α. Μιχαήλ.
- Εικ. 3. Πολιτικό: μονή Αγίου Ηρακλειδίου, τοιχογραφία αταύτιστου αποστόλου, 8ος αι. Ευγενής παραχώρηση Βυζαντινού Μουσείου Πολιτιστικού Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακάριου Γ'.

Μέρος Γ΄. Έντυπα Πτυχιακής Εργασίας
Α. Μορφοποιημένο Πρότυπο Πτυχιακής Εργασίας

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΣΗ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΑΤΙΝΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΟΘΩΜΑΝΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

BACHELOR OF ARTS

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΛΟΒΟΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ
2025

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΣΗ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΑΤΙΝΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΟΘΩΜΑΝΟΚΡΑΤΙΑ

Του
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΛΟΒΟΥ

Προπτυχιακό Πρόγραμμα Θεολογίας

Θεολογική Σχολή της Εκκλησίας της Κύπρου

Λευκωσία, Κύπρος

2025

Υποβληθείσα στη Θεολογική Σχολή της Εκκλησίας της Κύπρου

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του Προπτυχιακού Τίτλου

BACHELOR OF ARTS

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΣΗ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΑΤΙΝΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΟΘΩΜΑΝΟΚΡΑΤΙΑ

Πτυχιακή Εργασία

Επιβλέπων/ουσες

Καθηγητής/τριες

Όνομα Επόπτη

Όνομα Α΄ Επιβλέποντα

Όνομα Β΄ Επιβλέποντα

Επιτροπή Αξιολόγησης

Όνομα Επόπτη

Όνομα Αξιολογητή

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος

Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Αρχιμ. Γρηγόριος Ιωαννίδης

Ημερομηνία Έγκρισης: 1 Ιανουαρίου 2026

Υπεύθυνη Δήλωση περί μη Λογοκλοπής

Εγώ ο Εμμανουήλ Κολοβός, γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής και τις ποινές που αυτή δύναται να επιφέρει, με βάση τον Κανονισμό της Θεολογικής Σχολής της Εκκλησίας της Κύπρου, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο «Η ιστορική εξέλιξη της τιμής του Αγίου Ιακώβου του Πέρση στη Λευκωσία κατά τη Λατινοκρατία και Οθωμανοκρατία» αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας. Επίσης δηλώνω υπεύθυνα πως όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει έχουν δηλωθεί με τον ενδεδειγμένο τρόπο στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές της πτυχιακής μου εργασίας. Σημεία που βασίζονται σε ιδέες, κείμενο ή / και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Ο/Η ΔΗΛΩΝ/ΔΗΛΟΥΣΑ

.....

Αφιέρωση (Προαιρετικά)

Ευχαριστίες (Προαιρετικά)

Περίληψη

Λέξεις Κλειδιά: Άγιος Ιάκωβος ο Πέρσης, προσκυνηματικό κέντρο, Λατινοκρατία, Οθωμανοκρατία, θεραπείες.

Abstract

Keywords: St James the Persian, pilgrimage centre, Latin rule, Ottoman rule, healing.

Πίνακας Περιεχομένων

Βραχυγραφίες

Κατάλογος Εικόνων και Πινάκων

Εισαγωγή

I. Επικεφαλίδα Υποενότητας: Υπότιτλοι εντός Εισαγωγής με Λατινική Αρίθμηση μόνο για την Εισαγωγή: I, II, III, κ.λπ.

Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο με γραμματοσειρά TIMES NEW ROMAN, με μέγεθος γραμματοσειράς 12pt και διάστημα 1.5.¹

Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο με γραμματοσειρά TIMES NEW ROMAN, με μέγεθος γραμματοσειράς 12pt και διάστημα 1.5.²

II. Επικεφαλίδα Υποενότητας: Υπότιτλοι εντός Εισαγωγής με Λατινική Αρίθμηση μόνο για την Εισαγωγή: I, II, III, κ.λπ.

Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο με γραμματοσειρά TIMES NEW ROMAN, με μέγεθος γραμματοσειράς 12pt και διάστημα 1.5.³

Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο με γραμματοσειρά TIMES NEW ROMAN, με μέγεθος γραμματοσειράς 12pt και διάστημα 1.5.⁴

1
2
3
4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΙΤΛΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

1.1 Επικεφαλίδα Υποενότητας: Υπότιτλοι εντός Κεφαλαίων με Αρίθμηση: 1.1, 1.2, 1.3, κ.λπ.

Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο με γραμματοσειρά TIMES NEW ROMAN, με μέγεθος γραμματοσειράς 12pt και διάστημα 1.5.⁵

1.2 Επικεφαλίδα Υποενότητας: Υπότιτλοι εντός Κεφαλαίων με Αρίθμηση: 1.1, 1.2, 1.3, κ.λπ.

Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο με γραμματοσειρά TIMES NEW ROMAN, με μέγεθος γραμματοσειράς 12pt και διάστημα 1.5.⁶

⁵

⁶

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΙΤΛΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

2.1 Επικεφαλίδα Υποενότητας: Υπότιτλοι εντός Κεφαλαίων με Αρίθμηση: 2.1, 2.2, 2.3, κ.λπ.

Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο με γραμματοσειρά TIMES NEW ROMAN, με μέγεθος γραμματοσειράς 12pt και διάστημα 1.5.⁷

2.2 Επικεφαλίδα Υποενότητας: Υπότιτλοι εντός Κεφαλαίων με Αρίθμηση: 2.1, 2.2, 2.3, κ.λπ.

Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο με γραμματοσειρά TIMES NEW ROMAN, με μέγεθος γραμματοσειράς 12pt και διάστημα 1.5.⁸

⁷

⁸

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΤΙΤΛΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

3.1 Επικεφαλίδα Υποενότητας: Υπότιτλοι εντός Κεφαλαίων με Αρίθμηση: 3.1, 3.2, 3.3, κ.λπ.

Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο με γραμματοσειρά TIMES NEW ROMAN, με μέγεθος γραμματοσειράς 12pt και διάστημα 1.5.⁹

3.2 Επικεφαλίδα Υποενότητας: Υπότιτλοι εντός Κεφαλαίων με Αρίθμηση: 3.1, 3.2, 3.3, κ.λπ.

Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο με γραμματοσειρά TIMES NEW ROMAN, με μέγεθος γραμματοσειράς 12pt και διάστημα 1.5.¹⁰

9

10

Συμπεράσματα

Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο με γραμματοσειρά TIMES NEW ROMAN, με μέγεθος γραμματοσειράς 12pt και διάστημα 1.5.

Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο με γραμματοσειρά TIMES NEW ROMAN, με μέγεθος γραμματοσειράς 12pt και διάστημα 1.5.

Παραρτήματα

Βιβλιογραφία

B. ENTYPIA

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΥΠΡΟΥ

ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 20__ – 20__

Πρόγραμμα Σπουδών :

Στοιχεία Φοιτητή / Φοιτήτριας:

Επώνυμο

Όνομα

Αριθμός Φοιτητικής Ταυτότητας:

Τηλέφωνο Μόνιμης Κατοικίας:

Κινητό Τηλέφωνο:

Ηλεκτρονική Διεύθυνση:

Θέμα Πτυχιακής Εργασίας:

Υπογραφή Φοιτητή / Φοιτήτριας :

Ημερομηνία:

Επιβλέπων/ουσα :

Υπογραφή επιβλέποντος/ουσας:

Μέλη Επιτροπής: 1.

2.

3.

Σημ.: Στην παρούσα δήλωση θα πρέπει να επισυνάπτεται μια αναλυτικότερη πρόταση, έκτασης μέχρι πέντε σελίδων, στην οποία να περιγράφονται τα εξής: 1) Εισαγωγή / Σύντομη ανασκόπηση βιβλιογραφίας, 2) Σκοπός έρευνας, 3) Βασικά ερευνητικά ερωτήματα, 4) Αναγκαιότητα και σπουδαιότητα έρευνας, 5) Προτεινόμενη μεθοδολογία, 6) Χρονοδιάγραμμα εργασιών, 7) Ενδεικτική βιβλιογραφία. Συστήνεται να παρουσιάσετε τις ενότητες με αυτή τη σειρά και να οργανώσετε τις ενότητες με επικεφαλίδες.

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΥΠΡΟΥ

ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ/ΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ: -----

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ: -----

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ: -----

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ: ----- ΕΞΑΜΗΝΟ: -----

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: -----

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: -----

Ο ΦΟΙΤΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ

Ο ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ/ΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ -----

* Το έντυπο αυτό συμπληρώνεται και κατατίθεται εις τετραπλούν: ένα στη Γραμματεία του Κλάδου Σπουδών, ένα στον επιβλέποντα Καθηγητή, ένα στον δεύτερο Εξεταστή και ένα παραμένει στον φοιτητή.

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΥΠΡΟΥ

Δείγμα

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - Α΄ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ:

ΟΝΟΜΑ:

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ:

Περιεχόμενο (60%)	
Δομή (10%)	
Βιβλιογραφία (10%)	
Γλώσσα (10%)	
Μορφή (10%)	
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	

Ο/Η ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ/ΟΥΣΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΥΠΡΟΥ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - Β' ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ:

ΟΝΟΜΑ:

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ:

Περιεχόμενο (60%)	
Δομή (10%)	
Βιβλιογραφία (10%)	
Γλώσσα (10%)	
Μορφή (10%)	
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	

Ο/Η ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ/ΟΥΣΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΥΠΡΟΥ

ΤΕΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ:

ΟΝΟΜΑ:

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΤΕΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ:

Ο/Η ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ/ΟΥΣΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ

Ο/Η ΔΕΥΤΕΡΟΣ/Η ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ/ΤΡΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Γ. Έντυπο Υλικό για Σύνταξη Πτυχιακής Εργασίας

1. Τσιπλητάρης, Α., & Μπαμπάλης, Θ. (2011). Δέκα Παραδείγματα Μεθοδολογίας Επιστημονικής Έρευνας. Από τη Θεωρία στην Πράξη. Αθήνα: Ατραπός
2. Σύνδεση εκπαιδευτικής έρευνας και πράξης : η Ακαδημαϊκή πλευρά (2008) ; επιμέλεια Βασίλειος Σβολόπουλος. Αθήνα: Ατραπός.
3. Τσιώλης, Γ. (2014). Μέθοδοι και τεχνικές ανάλυσης στην ποιοτική κοινωνική έρευνα. Αθήνα: Κριτική.
4. Παππάς, Θ. (2016). Η μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες. (2^η αναθ.) Kardamitsa.
5. Λατινόπουλος, Π. (2010). Τα πρώτα βήματα στην έρευνα : ένας χρηστικός οδηγός για νέους ερευνητές. Αθήνα : Κριτική.
6. Bell, J. (2007). Πώς να συντάξετε μία επιστημονική εργασία: οδηγός ερευνητικής μεθοδολογίας. Αθήνα: Μεταίχμιο.
7. Ανδρεάκης, Ν., & Βαμβούκας, Μ. (2011). Οδηγός για την εκπόνηση και τη σύνταξη γραπτής ερευνητικής εργασίας: Σεμιναριακής, πτυχιακής, διπλωματικής [A guide for the conduct and writing of a written research study: Seminar, thesis, diploma]. Αθήνα : Διάδραση.
8. Umberto, E. (2001). Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία. Αθήνα : Νήσος.
9. Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2008). Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Ηλεκτρονικές Διευθύνσεις για Αναζήτηση Διπλωματικών και Διδακτορικών Εργασιών:

Όνομα	Περιγραφή	Διεύθυνση
Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ)	Το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ) αποτελεί υπηρεσία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, η οποία συγκεντρώνει τις διδακτορικές διατριβές που έχουν εκπονηθεί κυρίως από το 1985 και μετέπειτα, στα ελληνικά πανεπιστήμια από Έλληνες και ξένους διδάκτορες και σε πανεπιστήμια του εξωτερικού από Έλληνες διδάκτορες με την προϋπόθεση ότι έχουν αναγνωριστεί από το ΔΟΑΤΑΠ.	https://www.didaktorika.gr/eadd/
EThOS e-theses	Το EThOS e-theses online service είναι η εθνική υπηρεσία διατριβών που πραγματοποιήθηκαν σε Πανεπιστήμια του Ηνωμένου Βασιλείου. Αποτελείται από πτυχιακές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές διατριβές ανοικτής πρόσβασης που διενεργήθηκαν από Δημόσια Πανεπιστήμια του	https://ethos.bl.uk/Home.do

	Ηνωμένου Βασιλείου. Σκοπός είναι η δωρεάν διάθεση στο ερευνητικό κοινό, παρέχοντας ευκαιρίες για περαιτέρω έρευνα.	
Μελετητής Google	Ο Μελετητής Google σας παρέχει έναν απλό τρόπο ευρείας αναζήτησης στην ακαδημαϊκή βιβλιογραφία (διατριβές, πτυχιακές κλπ).	https://scholar.google.com/
ERA	Το Edinburg Research Archive περιλαμβάνει το ερευνητικό του έργο καθώς επίσης διατριβές και πτυχιακές εργασίες. Τα περισσότερα ανοικτής πρόσβασης.	https://era.ed.ac.uk/handle/1842/1747
OATD.org	Ανοικτής πρόσβασης ιστοσελίδα με περιεχόμενο να καλύπτει πάνω από 1100 εκπαιδευτικά ιδρύματα. Στη παρούσα φάση υπάρχουν στην Βάση 5,091,822 theses and dissertations.	https://oatd.org/

Instrumenta Studiorum Theologica:

<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/12752>

<https://repositorio.sandamaso.es/bitstream/123456789/9340/1/RET-65-1-2%20%284%29.pdf>

<https://www.corpuschristianorum.org/ipm>

<https://library.theo.ac.cy/tlg/>

<https://muse.jhu.edu/>

Δ. Οδηγίες για Τελική Εκτύπωση

Μετά την κατάθεση των Πτυχιακών Εργασιών για αξιολόγηση, γίνονται διορθώσεις ή τυχόν εισηγήσεις για αλλαγές ή βελτίωση του περιεχομένου της εργασίας από τον/τους επιβλέποντα/ες.

Οι φοιτητές προχωρούν στις διορθώσεις που έχουν υποδείξει ο/οι επιβλέποντας/ες και ταυτόχρονα έχουν την ευθύνη της τελικής ετοιμασίας του αρχείου της Πτυχιακής Εργασίας για τελική εκτύπωση, με βάση τους όρους και τις προδιαγραφές που αναφέρονται στο Β' Μέρος του παρόντος οδηγού. Ο φοιτητής υποβάλλει το τελικό αρχείο στη Γραμματεία του Προγράμματος Σπουδών για τελικό έλεγχο.

Οι πτυχιακές εργασίες με βαθμολογία άνω των 75 μονάδων από τις 100, εκτυπώνονται με φροντίδα της Σχολής, σε δύο βιβλιοδετημένα αντίτυπα και κατατίθενται στη Γραμματεία του Προγράμματος Σπουδών. Τα βιβλιοδετημένα αντίτυπα προορίζονται: ένα για τη Βιβλιοθήκη και ένα για τη Διεύθυνση του ΠΠΣ. Κατατίθενται, επίσης, σε ηλεκτρονική μορφή στο ψηφιακό Αποθετήριο «Επιφάνιος» της Βιβλιοθήκης της Θ.Σ.Ε.Κ. .

Το κόστος εκτύπωσης και βιβλιοδεσίας των δύο αυτών αντιτύπων, καλύπτει η Σχολή. Φοιτητές/τριες που επιθυμούν να έχουν πανομοιότυπο αντίτυπο οφείλουν να συνεννοηθούν σχετικά με τη Γραμματεία και να καταβάλουν το σχετικό κόστος. Οι φοιτητές έχουν την ευθύνη να παραλάβουν το δικό τους αντίτυπο από το βιβλιοπωλείο (εκτυπωτικό κέντρο), όπου γίνεται και η πληρωμή.

Οι εκτυπώσεις γίνονται σε συγκεκριμένο βιβλιοπωλείο (εκτυπωτικό κέντρο) στη Λευκωσία, με το οποίο συνεργάζεται η Θ.Σ.Ε.Κ. και το οποίο τηρεί τις προδιαγραφές εκτύπωσης/βιβλιοδεσίας που αυτή έχει ορίσει.

Για την εκτύπωση και βιβλιοδεσία των δύο αντιτύπων ισχύουν οι πιο κάτω προδιαγραφές εκτύπωσης:

1. Η εκτύπωση γίνεται σε καλής ποιότητας χαρτί (A4 100γρ).
2. Τα εξώφυλλα είναι δερματόδετα, με δερματίνη σε χρώμα μπλε,
3. Στο εξώφυλλο της πτυχιακής εκτυπώνεται το έμβλημα της Θ.Σ.Ε.Κ. σε χρυσό, καθώς επίσης και τα στοιχεία της πτυχιακής.
4. Στη ράχη της πτυχιακής εκτυπώνονται σε χρυσό (με κεφαλαία γράμματα) τα εξής: Bachelor of Arts – ονοματεπώνυμο φοιτητή/τριας – χρονολογία.

Η διαδικασία εκτύπωσης των δύο αντιτύπων της πτυχιακής και η υποβολή τους στη Θ.Σ.Ε.Κ., χρειάζεται να ολοκληρώνεται πριν από την Τελετή Αποφοίτησης εκάστου έτους. Τα δύο αντίτυπα χρειάζεται να υπογράφονται (Υπεύθυνη Δήλωση περί μη Λογοκλοπής), κατόπιν συνεννόησης με τη Γραμματεία του ΠΠΣ.

Ο Τίτλος Σπουδών παραδίδεται στον απόφοιτο μόνο μετά από την κατάθεση της τελικής έντυπης πτυχιακής εργασίας.

